

Pere Ynglada dibuixant de moviment

R. Balius i Juli

Catalunya ha estat sempre terra de grans dibuixants i entre ells, encara que gairebé desconegut, hem de situar en Pere Ynglada i Sallent. Desconegut probablement perquè era home poc donat a exposar la seva obra, que rebutjava tot protagonisme detonant. Nascut el 1881 a Santiago de Cuba de pares vilafranquins, la seva formació és barcelonina, alemanya i especialment parisenc, perquè fou sempre un català amant de França.

Fill d'una família benestant, per conseqüència del negoci familiar de ferreteria residí a Alemanya entre 1901 i 1903. Un llibre, "Records i opinions de Pere Ynglada", és testimoni del seu interès en conèixer els aspectes agradables del país, els estils artístics del moment i al mateix temps assimilar la tradicional disciplina dels alemanys.

És al tornar a Barcelona, devallant ja el Modernisme, que Pere Ynglada despertà a l'art i ho fa en l'ambient boemi d'"El Guayaba", taller de la desapareguda plaça de l'Oli, freqüentat per l'Eugeni d'Ors, en Francesc Labarta, en Joaquim Borralleras i d'altres, entre els que es trobaven ocasionalment Nonell i Picasso. Assisteix a les classes del Cercle Artístic de Sant Lluch i no deixa d'alternar amb amics, fills de les millors famílies de Barcelona, afeccionats a practicar els esports de moda —automobilisme, patinatge, tennis etc—, a vestir amb elegància i a fruit dels plaers de la vida.

El 1904 comença a publicar amb assiduitat dibuixos a "L'Esquella de la Torratxa" i a la "Campana de Gràcia", amb el pseudònim "Yda". A "L'Esquella" il·lustra la portada d'un número dedicat als esports, amb un vell centaure, vestit com un "gentleman", que porta sobre el llom una jovenívola "Esquella".

Convenç el seu pare que era millor pel negoci treballar a París i des de 1905 fa llargues estades a la ciutat dels seus somnis, on el seu dibuix es veu inequívocament influït pels dibuixos de Steinlen, Toulouse-Lautrec i el cartellista Cappiello. Des de París, fins a 1910 envia dibuixos a "L'Esquella", plens de joia i de picantor.

Portada del número de "L'Esquella de la Torratxa" dedicat als esports (10 de juny de 1904).

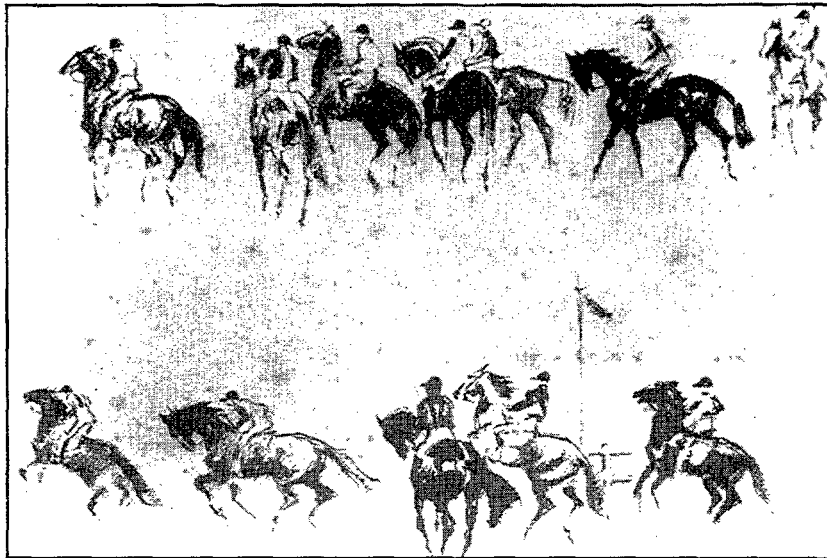
A partir de 1910 residí a París i al declarar-se la guerra col·labora amb la causa aliada, dibuixant per a la revista francòfila barcelonina "Iberia", amb croquis presos en el curs de visites als fronts francesos. Acabada la guerra continua a París on freqüenta el circ Medrano, les curses de cavalls, els ballets rusos, viu

l'arribada del jazz i coneix l'art xinès que l'influenciarà intensament, tot tenint taula fixa a "Maxim's". La seva obra està presidida pel moviment: temes de circ i d'animals, especialment cavalls dels que en faria una especialitat, balls de cabaret, etc.

El dibuix de Pere Ynglada, elegantíssim, basat en l'estil oriental, és més pictòric que lineal, perquè està realitzat aprofitant al màxim les possibilitats del pinzell i de la tinta xinesa. Traços gruixuts i espesseïts contrastant amb perfils finíssims i taques agrisades, proporcionen a les obres una riquesa de matisos que

fan oblidar l'absència de color.

Són poques les exposicions realitzades al llarg de la seva vida. La primera a 1906 a la Sala Pares, on exposà dibuixos d'ambient parisenc, amb dones ben abillades al passeig o als establiments de diversió. "L'Esquella de la Torratxa", junt amb el comentari elogiós de l'exposició, reproduïa a les pàgines centrals una de les "quadrilles del ball Tabarin" i un futbolista perfectament equipat i en acció, demostrant sens dubte que l'autor, que aleshores signava "perynglada" coneixia força bé aquest esport.

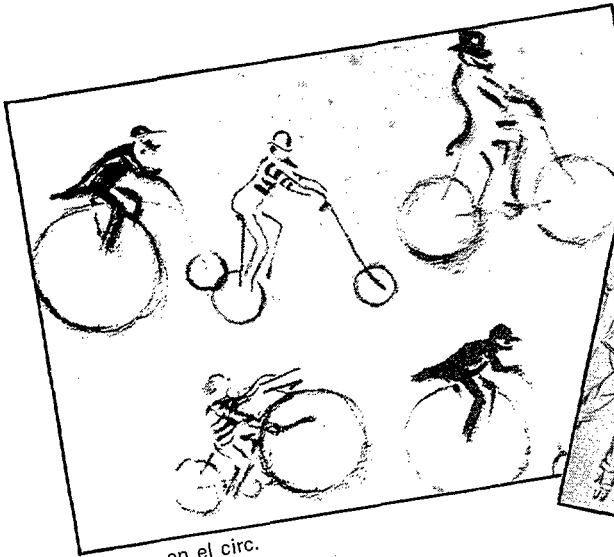
Abans de la sortida.

Un futbolista d'empenta.

Dos joqueis.

Ciclistes en el circ.

Tot Barcelona patinant!
 "L'Esquella de la Torratxa",
 1906.

Cavall de circ.

Cinc genets.

La segona exposició, que tingué lloc al Faianc Català, arribà el 1914. L'artista, que tan sols signava "ynglada" i presentà una col·lecció d'escenes de circ i esbossos d'animals singularment cavalls. Com es llegia a "L'Esquella", "els animals de l'Ynglada palpiten, se'ls veu moure..."

Després solament una exposició a la Pinacoteca l'any 1936 i una última a la mateixa sala l'any 1943, amb mostres febaents d'un estil consolidat.

Al final de la seva vida (morí a 1958 a Barcelona), destinà els seus recursos econòmics a la fundació d'un

premi que afavorís el dibuix, que porta el nom Ynglada-Guillot en record de la seva muller, Georgette. És una iniciativa que ha donat fins ara vint-i-cinc anys de fruits, esplèndids; noms com Alfred Opisso, Montserrat Gudiol, Josep M^a. Subirachs o Jordi Allumà, es troben entre els guardonats.

Hem volgut portar a Pere Ynglada a les pàgines d'"Apunts", perquè l'esport és essencialment moviment vital i a l'obra de l'"Yda", "hom hi endevina —en paraules de Pilar Parcerises— una passió pel moviment, per tot allò que té vida".